

T.C.
Erzurum Teknik Üniversitesi
Edebiyat Fakültesi
Savaşın Gölgesinde Diplomasi: Merzifonlu Kara Mustafa Paşa ve Osmanlı'nın Avrupa
Siyaseti
Tarih Bölümü
(19 Haziran 2026, Merzifon, Taşhan)

Erzurum Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü öğretim üyesi Dr. Öğr. Üyesi Metin Aydar, Merzifon'da düzenlenen programda “*Savaşın Gölgesinde Diplomasi: Merzifonlu Kara Mustafa Paşa ve Osmanlı'nın Avrupa Siyaseti*” başlıklı bir söyleşi gerçekleştirdi. Aydar, konuşmasında Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'nın tarih yazımında çoğunlukla yalnızca II. Viyana Kuşatması ve sonrasında yaşanan gelişmelerle hatırlandığını, bu durumun ise onun uzun ve etkili devlet kariyerini gölgede bıraktığını ifade etti. Söyleşide Kara Mustafa Paşa'nın Köprülü siyasi geleneği içerisinde yetiştirilme süreci, devlet yönetimindeki yükselişi, Girit, Lehistan ve Çehrin seferlerindeki tecrübeleri ile Avrupa devletleriyle yürüttüğü diplomatik ilişkiler ele alındı.

Programda ayrıca Osmanlı Devleti'nin Habsburglar, Lehistan, Rusya, Venedik ve diğer Avrupa güçleriyle kurduğu siyasi ve diplomatik ilişkiler değerlendirildi. Aydar, XVII. yüzyıl Osmanlı siyasetinde savaş ve diplomasiğin birbirini dışlayan değil, çoğu zaman birbirini tamamlayan araçlar olarak kullanıldığını örneklerle açıkladı. II. Viyana Kuşatması'nı ise dönemin uluslararası güç dengeleri, diplomatik hesapları ve stratejik tercihleri çerçevesinde yorumladı.

Konuşmasının son bölümünde Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'nın ölümünün ardından Osmanlı ve Avrupa tarih yazımında nasıl bir hafıza figürüne dönüştüğünü ele alan Aydar, katılımcılara paşayı yalnızca Viyana bozgunu üzerinden değil, XVII. yüzyıl Osmanlı-Avrupa siyasetinin önemli aktörlerinden biri olarak yeniden değerlendirme imkânı sundu. Program, katılımcıların sorularının cevaplandırılmasının ardından sona erdi.

